

**XVII. reál- és humántudományi
ERDÉLYI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
Kolozsvár • 2014. május 15–18.**

Pszichológia II.: Szociál-iskolapszichológia

III. díj: Gaudi Zsófia, Órás Mariann Andrea

II. díj: Borzási Csaba

Gáll Anita

I. díj: Kabai Andrea

különdíj: Bálint Piroska

dicséret: Bogyó Orsolya-Hanna

Csonta András

A XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferenciára (OTDK) részvételi jogot szerzett: Kabai Andrea, Borzási Csaba, Gáll Anita, Gaudi Zsófia, Órás Mariann Andrea, Bogyó Orsolya-Hanna, Csonta András

Kivonatok

A családi interakciós minták és szorongásos zavarok összefüggései

szerző(k):

Kékes Szabó Marietta, SZTE BTK Pszichológiai Intézet, Pszichológia szak

Témavezető(k):

Dr. Kőváry Zoltán egyetemi adjunktus, SZTE BTK Pszichológiai Intézet, egyetemi adjunktus, klinikai szakpszichológus

Kutatásomban asztmás-, pánikzavarral élő- és egészséges fiatal felnőttek családi interakciós mintáit hasonlítottam össze Gehring (2010) Családstruktúra Tesztjének (FAST) három helyzetre (tipikus, ideális és konfliktus) vonatkozó dinamikus családrepresentációi során rögzített videofelvételeinek elemzésével, a nevezett betegségek között fennálló összefüggések feltárását célozva. A családi interakciós minták megragadásához a Noldus Observer XT 8.0 viselkedéselemző programszoftvert alkalmaztam. Eredményeim a két nehézlégzéses zavar létrejöttében, illetve fennmaradásában szerepet játszó család dinamikai folyamatok eltérő mintázatát igazolták. Miként a vizsgálat középpontjában álló egyének családi organizációban betöltött szerepe, úgy a dinamikai folyamatokat befolyásoló családtagok működése, illetve a személyek közti interakciók (viselkedéses szekvenciák) is számos eltérésre, jellegzetességre világított rá. ETDK dolgozatomban ezen pszichoszociális tényezők jelentőségéről értekezem.

A vizsgaszorongás és énhatékonyságba vetett hit hatása a vizsgateljesítményre egyetemistáknál

szerző(k):

Medgyesi Evelin, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar, pszichológia

Témavezető(k):

dr. Demeter Kármén egyetemi tanársegéd, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

A tesztaszorongás, és az énhatékonyság meghatározóak az iskolai teljesítményben. Mivel a tesztaszorongás csökkenti a tanulók egyetemi teljesítményét, a belső motivációt is, ezért, ez a változó nagyon fontos a tanításban és a tanulási tevékenységekben. A vizsgálatban egyetemistáknál kutattuk a vizsgaszorongás és énhatékonyságba vetett hit hatását a vizsgateljesítményre. A felmérésben összesen 59 első és harmadéves pszichológia szakos hallgató vett részt (47 nő, 12 férfi). Eredményeink arra utalnak, hogy hipotéziseink beigazolódtak.

Kulcsszavak: tesztaszorongás, énhatékonyság, vizsgateljesítmény

Személyiség tényezők és a társas helyzetek szerepe a szociális konformitás kialakulásában szerző(k):

Bogyó Orsolya-Hanna, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar, pszichológia

Témavezető(k):

dr. Demeter Kármén egyetemi tanársegéd, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Kutatásunk célja megvizsgálni, hogy az egyes személyiség tényezők, mint az önértékelés és kockázatvállalás, hogyan hatnak a csoportos helyzetben kialakuló szociális konformitásra, illetve milyen mértékben határozza meg az önértékelés a konformitás kialakulását. Kutatásunkban a Wallach és Kogan (1964) által kidolgozott Choice Dilemma Questionnaire (CDQ) használtuk, kiegészítve Coopersmith Önértékelési Skálával (1967). Vizsgálatunk kvázi kísérleti elrendezéssel zajlott, I és II éves egyetemista hallgatókkal (n=107). Elsőként egyénenként, majd csoportban került sor a CDQ alkalmazására. A konformitás mértékét a Coopersmith Önértékelési Skála alskálájával mértük. Eredményeink arra utalnak, hogy az önértékelés előrejelzi a konformitás mértékét, a polarizáció jelensége viszont nem tekinthető egységesnek mindegyik diákcsoporthoz. Kutatásunk során új szempontból közelítettük meg Wallach és Kogan módszerét, kiegészítve az önértékelés és a konformitás jelenségének mérésével.

Kulcsszavak: önértékelés, kockázatvállalás, csoportos döntések, konformitás

Az én képem, az énképem? - avagy az introvertált vonások megnyilvánulása a Facebookon szerző(k):

Gaudi Zsófia, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar, pszichológia

Órás Mariann Andrea, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar, pszichológia

Témavezető(k):

dr. Demeter Kármén egyetemi tanársegéd, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Vajon valós képet mutatunk magunkról a virtuális világon keresztül vagy szociális szabályok által meghatározott karakter keretein belül alkotjuk meg internetes profilunk? Kutatásunk a reális énkép megjelenítésének torzításait és valós jellemzőit vizsgálja Facebook profilok alapján, az introvertált személyek, s ezek interiorizált vonásainak valós, illetve torzított felszíni megnyilvánulásait. A személyiségvonások mérésére az Eysenck Személyiség kérdőív extravertió és szociális konformitás alskáláit alkalmaztuk, valamint egy saját kidolgozású, a *Facebook* felhasználással kapcsolatos kérdőívet, illetve a *You are what you like Facebook*-applikációt. Ezt követően megvizsgáltuk az introvertált *Facebook*-felhasználók profiljának felismerhetőségét, reál és humán szakos hallgatók és diákok körében. Eredményeinkben összegezzük a vizsgált introvertált személyeknél jelentkező személyiségvonások közti differenciákat és hasonlóságokat, a párhuzamba vont reális és virtuális világ mentén, figyelembe véve szociális konformitásuk mértékét, és a kísérleti személyek szakterületének humán beállítottságát.

Kulcsszavak: introverzió, szociális konformitás, *Facebook*, valós és torzított személyiségjellemzők, vonások, virtuális világ

Érzelmi intelligencia és iskolai teljesítmény árvaházi és családban nevelkedett kisiskolás gyermekeknél

szerző(k):

Gáll Anita, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar,
pszichológia

Témavezető(k):

dr. Bernáth Vincze Anna egyetemi adjunktus, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és
Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Számos kutatás támasztja alá az anya-, illetve a család hiányának negatív következményeit az érzelmi fejlődésre, ezen belül az érzelmi intelligenciára és ennek a teljesítménnyel való kapcsolatára nézve. Azonban legtöbb szakirodalomban fellelhető adat a képesség alapú érzelmi intelligencia modelleken alapszik. A jelen kutatás célja családban-, illetve árvaházban nevelkedő gyermekek érzelmi intelligencia- teljesítmény kapcsolatának vizsgálata volt, egy új, összetett érzelmi intelligencia modellen alapuló, illetve egy képes, kimondottan gyerekeknek kifejlesztett eszközzel. A vizsgálatban összesen 64 8-12 éves (átlagéletkor 10 év) gyerek vett részt (28 árvaházban élő és 36 családban élő). Függetlenül a családi háttértől, a vonás alapú érzelmi intelligencia összefüggést mutatott a teljesítménnyel, azonban a képes eszközzel mért képesség alapú érzelmi intelligencia nem volt összefüggésben a teljesítménnyel. Az elvártaknak megfelelően a vonás alapú érzelmi intelligencia alacsonyabbnak bizonyult az árva gyerekeknél. Azonban meglepő módon, a képi teszten nem találtunk különbséget. Ez utóbbi eredményt azzal magyaráztuk, hogy a képi érzelem felismerésben az árva gyerekek azért teljesítettek ugyanolyan jól, mert a való életben nagyobb szükségük van erre a képességre a megfelelő alkalmazkodáshoz, másodsorban pedig a képi teszt kevesebb kognitív erőfeszítést igényel.

Kulcsszavak: érzelmi intelligencia, árvaházi gyerekek, iskolai teljesítmény, verbális kódolás,
képi kódolás

A személyiségváltozók hatása és az agresszivitás megnyilvánulásának különbségei a különböző sportágakban

szerző(k):

Csonta András, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar,
pszichológia

Témavezető(k):

dr. Kiss Szidónia egyetemi docens, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és
Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

dr. Demeter Kármén egyetemi tanársegéd, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és
Neveléstudományok Kar, Pszichológia Szak

Az agresszió az emberi lét velejárója, mely kiirthatatlanul, evolúciós alapokon belénk van kódolva. Mai szociális környezetünk nem ad lehetőséget eme alapvető drive kiélésére, ezért mindenhol a világon ritualizált formában, a sport lévén nyer legálisan teret. Kutatásomban különböző sportolókat mértem fel, a futbaljátékosoktól az extrém sportolóig, hogy kiderítsem, milyen eltérés mutatkozik az agresszivitás mértékében s milyenségében. Mindezek mellett vizsgálom az önértékelés szerepét ezen viszonyok fennállásában. Világos különbségek figyelhetők meg a különböző sportágak művelői között. A statisztikai próbák szignifikáns különbségeket mutattak a sportágak közötti agresszivitási szinteken, melyeket részletesen, sportáganként feldolgoztuk. Bizonyos személyiségváltozók között szignifikáns együttjárást mutattunk ki. Az eredmények hozzásegíthetnek a sportban fellépő túlzott agresszió csökkentésében, de akár a sport terápia alkalmazásában az agresszivitással, önértékeléssel kapcsolatos problémák esetén.

Társas és személyiségjellemzők szerepe a teljesítmény alakulásában a középiskolások körében

szerző(k):

Kató Emőke-Kinga, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar, pszichológia

Témavezető(k):

dr. Demeter Kármén egyetemi tanársegéd, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

A tanulmány fő témája annak a megvizsgálása, hogy a társas és személyiségjellemzők milyen szerepet töltenek be a teljesítmény alakulásában a középiskolás diákok körében. Valamint, hogy a csoportban betöltött szerepek milyen összefüggésben vannak a kortárs csoportban betöltött szereppel és mindezeket hogyan jelezheti előre a szociális szorongás. Ennek vizsgálatára három kérdőív került alkalmazásra. Az első kérdőív a Meredith Belbin csoportszerepek kérdőív, amely a magatartást vizsgálja, meghatározva azokat a szerepeket, amelyek betöltésére képes az egyén egy csoporton belül. A második kérdőív a Mérei-féle több szempontú szociometria, amely által meghatározható az egyén adott helye a csoportban, valamint, hogy a csoporttársai hogyan vélekednek róla. A harmadik kérdőív a Társas Viselkedés kérdőív, amely által a szociális szorongást mértük. A kutatás során arra lehet következtetni, hogy a szociális szorongás előrejelzi az egyének csoportban betöltött szerepeit. A csoportszerepek közül a Megvalósító szerepet előrejelzi a szociális szorongás, az Elnök szerepét előrejelzi a szociális szorongás valamint az, hogy a csoport tagjai hogyan értékelik, az utolsó csoportszerep a Vállalatépítő, amelyet nem meghatározott tényezők jeleznek előre.

Kulcsszavak: csoportszerep, személyiségjellemzők, teljesítmény, szociális szorongás

Szorongásoldás a „Mozgóra” segítségével 6-11 éves gyerekeknél

szerző(k):

Bálint Piroska, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar,
pszichológia

Témavezető(k):

dr. Bernáth Vincze Anna Emese egyetemi adjunktus, Babes-Bolyai Tudományegyetem
Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Mint jól ismeretes a mai társadalomban a gyermekkori szorongás aggasztóan növekvő tendenciát mutat. A szorongás nem félelemkeltő helyzetekben nem optimális reakció és hosszútávon akadályozza az iskolai sikerességet és a személyiség optimális fejlődését. A háttér tényezők számosak és változatosak, a növekvő szülői és pedagógusi elvárásoktól a mozgásszegény életmódig, amiért a technológia okolható. Ideális esetben az okot kell megszüntetni, azonban mint tudjuk ez gyakran nehezített, ha nem lehetetlen. Ebből kifolyólag egyre nagyobb szükség van a széles körben könnyen alkalmazható szorongáscsökkentő tevékenységek gyakorlatok bevezetésére az iskolai környezetben. Kutatásunk célja egy mozgásos- lazító szorongás csökkentő iskolai kontextusban alkalmazható gyakorlatcsomag hatékonyságának vizsgálata. A gyakorlatsorozat tudományos eredményekre illetve a szerző több éves csoportos foglalkozásain alapul. A fejlesztésen 12 gyermek (6 fiú, 6 lány) vett részt. A tanulók szorongás szintjének felmérésére a Hamilton gyermekkori szorongás skálát illetve a tanító értékelését, a gyerekek, valamint néhány szülő értékelését használtuk, a beavatkozás előtt és után. A kutatási program 2 hónapot vett igénybe. A program hatékonyságát kontrollcsoporttal ellenőriztük, amelynek a kísérleti csoporthoz hasonló összetétele volt. Eredményeink szerint a program hatékony volt a szorongás csökkentésében. Az eredmények tárgyalásában szóba hozzuk e módszerek bevezetését az iskolai kontextusba.

Kulcsszavak: gyermekkori szorongás, kisiskoláskor, mozgásos- lazító program
